

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

יו:

עין משפט
נר מצוה

קבו א (מי פיה מלי) שמטיס הליון) מנח עשין פג טושיע יודי טי ית פתי ה: קבו ב מיה טס הליוה טושיע טס פתי ג: קבה ג מיה טס הליוה וטוי טושיע טס פתי ד: קבט ד ה ו מיה טס טושיע טס פתי ט: קלב ז מיה טס הלכט כז טושיע טס פתי ט: קלג ח ל מיה פיה מלי כולת מקדש הליכ ופיג מלי חיטוי מנח הליוה הליוה ופיג מלי כולת הליוה טושיע יודי טי טס פתי ט:

כאן שהולך והביא. הוא מני לשנוי הא דקיימא ארישא דסכינא והא דקיימא נחלמע: **אבישרא** ואבשרא. אישרא משום וטע וטופרלא משום קנה: **פנימת** אוון בכבוד פנימת מום בקדשים. אלוטרך מריוויה פנימת און כבכור לשחוט עליו במדינה וקדשים אלוטרך משום צבור או נמי אלוטרך קדשים ללא נימא פנימת מום ליפסול מעל גבי המונח הויה פחות מהגירת הפסוקן והא ללא חשיב כהדיהו פנימת מונח ולימא ד' פנימות הן מנינו למימר משום פנימת מונח כהדיא כתיב (דברים מ) אכניס שלמות אע"ג דנקדשים נמי כתיב תמים לא משמע ממש בלא פנימה דכמה מקומות לא חיישינן אס נחתך ממנו הכשר או העפע: וכמה

סכין שיש בה פנימות הרבה תידון כמגירה ושאיין בה אלא פנימה אחת יאוגרת פסולה מסוככת כשרה היכי דמיא אוגרת היכי דמיא מסוככת מ"ר יאליעזר אוגרת מושתי רוחות ימסוככת מרור אחת מאי שנא מושתי רוחות דמורשא קמא מחליש ומורשא בתרא בזע מרור אחת נמי חורפא דסכינא מחליש מורשא בזע ידקאים ארישא דסכינא סוף סוף כי אולא מחלשא כי אתא בזע הכון שהולך ולא הביא אמר רבא ג' מרות בסכין אוגרת לא ישחוט ואם שחט שחיטתו פסולה

מסוככת לא ישחוט בה לכתחלה ואם שחט שחיטתו כשרה יעולה ויורד בסכין שוחט בה לכתחלה א"ל רב הונא בריה דרב נחמיה לרב אשי אמרת לן משמיה דרבא למסוככת פסולה והא י"א (אמר רבא) מסוככת כשרה לא קשיא כאן שהולך והביא כאן שהולך ולא הביא אמר ליה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי דמיא לסאסאה מאי ליה ימאן יהיב לן מבשריה ואכלינן אמר רב חסדא ימנין לבריקת סכין מן התורה שנאמר וישחטתם בזה ואכלתם פשיטא כיון דכי נקב טריפה בעיא בריקה לחכם קאמרינן והאמר רבי יוחנן לא אמרו להראות סכין לחכם אלא מפני כבודו של חכם מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא הוא במערבא בדקי לה בשימשא בנהרדעא בדקי לה במיא בר ששת בדיק לה בריש לישניה רב אחא בר יעקב בדיק לה בחוטי השערה כסורא אמרי בישרא אכלה בישרא לבדקה אמר רב פפא צריכא בריקה אבישרא ואמורא י"א (ואתלתא רוחתא אמר ליה רבינא לרב אשי אמר לן רב סמא בריה דרב משרשיא משחך דאמרת ליה משמיה דרבא צריכא בדיקה אבישרא ואמורא ואתלתא רוחתא אמר ליה אבישרא ואמורא אמרי ואתלתא רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישרא ואמורא ואתלתא רוחתא אמרי משמיה דרבא לא אמרי רבינא ורב אחא בריה דרבא הוו יתבי קמיה דרב אשי אייתו סכין לקמיה דרב אשי לבדקה אמר ליה לרב אחא בריה דרבא בדיקא בדקה אטופרא ואבישרא ואתלתא רוחתא אמר ליה יישר וכן אמר רב כהנא רב יימר אמר אטופרא ואבישרא צריכא אתלתא רוחתא לא צריכא מי לא י"א אמר אמר שמואל ליבן סכין שוחט בה שחיטתו כשרה שחידודה קודם לליבונה וקשיא לן האיכא צדדין ואמרינן בית השחיטה מרווח רווח הכא נמי בית השחיטה מרווח רווח אמר רב הונא בר רב קטינא אמר רבי שמעון בן לקיש שלש פנימות הן פנימת עצם בפסח פנימת אוון בכבוד מום בקדשים ורב חסדא אמר אף פנימת סכין ואורך בחולין לא קא מיירי וכולן פנימתן כדי פנימת הכוזב

ובכמה להחליט עד שעבר הפגס ואין כאן ספק שמה נגע העוקן נסימן: שחיטתו כשרה. יאודלואקמא י"א צרישא דסכינא וכשהולך ולא הביא והפיה לא ישחוט לכתחלה שמה יולך ויבא: עולה ויורד. כגון שפגמה פגס גדול והחולקו העוקלים במשחות והי סכין נמוך שם: **מסוככת פסולה**. אפי' דיעבד: **דמיא לסאסאה**. ארישט"א זקן השגלים שאינו חלק קן סכין שאין פיה חלק אבל פגס אין לה אשפרי"א בלע"ז: **ושחטפס כזה**. בשאלו כתיב ומדקאמר כזה ש"מ סכין נדק להם: **דכיון דאי נקב**. לוושט מיטרשא פשיטא דנעיין בדיקה דהא אי איכא פגס נקיב: **לא אמרו כו'**. ואן מקרא ילפינן לה: **בשימשא**. נוחטין אותה בשמש ורוחין כחודה. מ"ר. לישנא אחרינא הולך ונעמידה בשמש חודה למעלה ומסחל כזילה של סכין ואם יש פגס כסכין יכר הוא כלל שהחמה נכנסה פגס: **כמיא**. הופך חודה למטה ומוליכה על פני המים ונוגעה מעט ואם יש פגס עוקן עושה כמין חרץ נמים כהליכמה. ל"א הופך חודה למעלה ואחזיק בירו בשופע ראשה למטה ומניע על חודה כזכנאו אי שם פגס וטופלים שם ואין יכולים לילך עד ראשה. לשון מורי: **בישרא אכלה**. היא באה לחתוך בשר לפיכך עיקר בדיקתה בשר או בריש לישנא או בשר זכנאו זכנאו אם בשר זה פוגע בפגס קן יפגע בו בשר הסיומן אבל בדבר אחר לא היא בדיקה שמה דבר קשה עובר על פגס קטן ואינו חוגרי' או דבר שהוא רך יותר מדאי נכנס לתוך פגס קטן אע"פ שאין פגס לקלקל הסיומן: **אבישרא**. בשר האלבע: **ואסתא רוחא**. בלמעט חודו וצדדין שמה נוגע עובי חודה צלדה ונחשו הסיומן צווקן וקבר: **ישר**. יפה עשית: **וכן אמר רב כהנא**. דקן ריכיה: י"א לביא היכא דלמר שמהי דלעוין לא שמהה ממנו אלא מאחרים שמה שקבלו ממנו כי הא דרב אשי לא ראה את רבא מעולם כדלמר בעשרה יחסין (קדושין דף עב:): **י"א שמת רבא נולד רב אשי: אסתא רוחא לא לריכיה**. ואם יש שם פגס צלדה לא איכפת לן דאין צדי הסכין נוגעין בסיומן מכיון שמתכו חודה של סכין הוא מתרווח לבאן ולכאן: **שחידודה קודם לליבונה**. קודם שיבינה הסיומן לליבון הוא נחתך כחידוד: **הא איכא לדיון**. יאונכוו צלדי הסכין קודם שתגמר שחיטה והרי סיומי טרפות נולדין בה כיון שהושט נשרף. ואפ"ה ק"ל לרב אחא ורב כהנא ורב אשי וכוליה אמוראי דאמרי לריכא אבישרא וטופרלא ואתלת רוחתא ואם שחט און פנימת שחיטה צדקה לאחר שחיטה: **ג' פנימות הן**. לשיעור אחד: **פנימת עצם בפסח**. לעבור עליה בלאו דעגס לא תשברו בו (שמות יב): **פנימת אוון בכבוד**. להיות בו מום ליחט עליו במדינה דתמן (בסוטה דף לז). נפגמה אונן מן הקסום. וה"ה לשאר מומין של פנימה הנזכרים שם וקמייחא נקט: **פנימת מום בקדשים**. נקבות כגון טחולת ושלמים שיש בהם פנימות שאין נוהגות בכבוד וכדמין חסם בכבדות (דף עז:): נפגס יאויבון בכבוד או הערוה שפת בית הרחם של נקבה במוקדשין. ואלוטרך נמקטת הכא לאשמועינן דע"ג דלא מיכרעא ביה פנימה כולי האי אפילו הכי שיעוריה כבדי שתחזור בה לפסוק. ואי קשיא ליקט פנימת מום בקדשים וכולן ככלל דהא צבור ככלל כל הקדשים הוא אי תנא הכי ה"א ליפסל מהקדשה הוא יצבדי מגירת לפסוקן מיפסלא אבל מום גמור לא הוי ליחט עליו במדינה דמומין הרבה פוסלין כהמה ואין הצבור שחט עליהן דתמן (שם דף מא). ואלו שאין שוחטין עליהם לא נמקדש ולא במדינה כי' ולהכי תנא פנימת אוון בכבוד שהזכרה בכבדות לענין ליחט במדינה: **מוצה**. שפגס פסול כדליפינן בשחיטת קדשים כפרק קדשי קדשים (נחמסין דף עז). ונחת עליו את עולותיו ואת שלמיך וגו' (שמות כ) וכי עליו אהה וזבח אלא נזמן שהוא שלם ולא נזמן שהוא חסר והאי עליו כשבינו הוא כלומר כשהוא כחוקתו: שחמוג

מסורת הש"ס

(א) ומסופה פ"א ה"ג: (ב) ו"ל אלמור. (ג) בשאלות פרשת אהר (למעט תהי). (ד) ו"ל י"א: (ה) ו"ל אחר נטיט וכן כלל הכוונה אלתא רוחתא הנזכרים לקמן בפרק אמרי נטיט פי' שני צדדי הסכין כיון שאלתו (ו) ו"ל ו"ל ג. ו"ל י"א (ז) ו"ל י"א. (ח) ו"ל דבור אחד. (ט) עין פ"א (י) ו"ל פני דיה ישר.

תורה אור השלם

1. ויאמר שאלו פנו קצם ואמרתם לכם הנישו אלי איש שורו ואיש שורו ונחטתם בזה ובאלהם ולא תחטאו ליו לאכל אל הדם ויגשו כל העם איש שורו בירו הליה וישחטו שם: שמואל א ד לז

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הוא דקיימא ובי ביה מסכין חיינו מפני: (ב) ד"ה שחיטתו שניה ומדלוקתה דקיימא כשרה:

אע"י רש"י

אנשילייר. (א) ומשילייר. (ב) אטובושטי. (א) ומשילייר. (ב) ארישטי"א. וכן השבחים. אשפרי"א. מחוסס.

מוקף רש"י

מסוככת מרור אחת. שאל נפגמה מתי נדקין לגמרי (ביק י). אלא מפני כבודו של חכם. אע"ג שבעה נקי כוללת בדיקה (מערב י). ישר. יפה אלתא ונחטו סכין סכין קאלתא. שחמסין ג: לקוח מהו. לביבן. בלוח. גלגון חמסיס קרא לביבן וגלגון הנוטע קורין נלמטי' (מערב ח). שחיטתו כשרה ולא אחר שחיטה הוא לא שחיטתו כשרה: שחידודה קודם לליבונה. מקדים ומתנה לחתוך קודם שמתה הנחתה מן האור (שם).